

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 9514100138
Dátum vydania rozhodnutia: 07.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Harabin
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9514100138.7

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2017, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Pavla Farkaša, v trestnej veci proti obžalovanému T. R. P. R. J. Š. Y. M. J. a spol., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o odvolaniach obžalovaných T. R., J. E., Q. T., P. K. a V. A., prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a poškodených P. S., M. F. a Ing. C. F., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 20. apríla 2017, sp. zn. BB-3T 32/2014, takto

rozhodol:

Podľa §§ 316 ods. 3 písm. a), c), 324 Tr. por. v celom rozsahu z r u š u j e rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 20. apríla 2017, sp. zn. BB-3T 32/2014.

Podľa §§ 325, 23 ods. 2 Tr. por. a § 91 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa trestná vec obžalovaného T. R. a spol., vedená na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3T 32/2014, tomuto súdu o d n í m a a p r i k a z u j e Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „ŠTS Pezinok“), pracovisko Banská Bystrica, v poradí prvým rozsudkom z 30. marca 2016, sp. zn. BB-3T 32/2014, uznal obžalovaných za vinných v skutku 1)

T. R., J. E. a Q. T.

zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák.,
v skutku 2)

T. R.

z trestného činu vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. a), 219 ods. 1, 2 písm. f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,

J. E.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,

V. A.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,
v skutku 3)

T. R.

z trestného činu všeobecného ohrozenia formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. a), 179 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,

Q. T.

z trestného činu všeobecného ohrozenia formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 179 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,
v skutku 4)

T. R.

z trestného činu vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. a), 219 ods. 1, 2 písm. c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,

P. K.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 13/1998 Z.z.,
v skutku 5)

T. R.

z trestného činu vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. a), 219 ods. 1, 2 písm. a), c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 129/1998 Z.z.,

Q. T.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. a), c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 129/1998 Z.z.,

J. E.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. a), c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 129/1998 Z.z.,
v skutku 6)

T. R.

z trestného činu čin vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. a), 219 ods. 1, 2 písm. c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 10/1999 Z.z.,

Q. T.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 10/1999 Z.z.,
v skutku 7)

T. R.

z trestného činu vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. a), 219 ods. 1, 2 písm. c), h) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 183/1999 Z.z.,

Q. T.

z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. c), h) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 183/1999 Z.z.,

J. E.

z trestného činu vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. c), 219 ods. 1, 2 písm. c), h) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 183/1999 Z.z.,

V. A.

z trestného činu vraždy formou účasti podľa §§ 10 ods. 1 písm. c), 219 ods. 1, 2 písm. c), h) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zák. č. 183/1999 Z.z.,
v skutku 8)

T. R.

z obzvlášť závažného zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa §§ 14 ods. 1, 155 ods. 1, 2 písm. c), 3 písm. a), 140 písm. c), 141 písm. a) Tr. zák.,
v skutku 9)

T. R.

z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2, 4 písm. b), 141 písm. a) Tr. zák.,

na skutkovom základe, že
skutok 1)

T. R. s prezývkou „K.“ alebo „V.“ využíjúc svoje skúsenosti z pôsobenia na pozícii „pravej ruky“ V. B., považovaného za zakladateľa a šéfa zločineckej skupiny vystupujúcej pod názvom „B.“, ktorá pôsobila od presne nezisteného času minimálne od roku 1997 najmä v A. a v D. časti územia Slovenskej republiky, krátko po smrti V. B. dňa XX.XX.XXXX prebral riadenie tejto zločineckej skupiny, tým spôsobom, že:

- určil ako najvyššie postavený člen zločineckej skupiny teritoriálne rozdelenie skupiny a to pre
 - R. A. oblasť časti mesta A.,
 - J. E. s prezývkou „M.“, oblasť D. a okolia, kde tento až do roku 2006 ďalej organizoval a koordinoval podriadených členov, medzi ktorými bol aj F. M., ktorý prevzal túto činnosť v presne nezistenom čase v roku 2006 a riadil časť skupiny v uvedenej oblasti do presne nezisteného času roku 2008,
 - W. S. oblasť B. a okolia, ktorý až do svojej smrti dňa XX.XX.XXXX organizoval a koordinoval podriadených členov medzi nimi aj V. A., ktorý túto činnosť prevzal po smrti W. S.,
 - priamo riadil členov svojej ochranky a to najmä Q. A., Q. H., V. K., V. Q., Q. W., P. P., pričom Q. A. rozdeľoval podľa pokynov T. R. pravidelné finančné odmeny pre členov skupiny a riadil členov ochranky a ďalších jemu podriadených členov zločineckej skupiny T. D. a F. C.,
 - riadil po celý čas celú zločineckú skupinu z najvyššej úrovne hierarchie, dával pokyny a koordinoval podriadených vyšších riadiacich členov zločineckej skupiny, ktorými boli R. A., J. E. a V. A. ktorí ďalej organizovali jednotlivé relatívne samostatné štruktúry skupiny, kde z hľadiska postavenia v hierarchii v skupine:
 - priamo podriadenými členmi R. A. boli M. T., H. N., T. Š. a V. T., ktorí usmerňovali členov, ktorými boli W. F., V. S., W. A., V. Š., V. Š., ďalším priamo podriadeným členom R. A. bol W. V., ktorý bol nadriadený ďalším členom, ktorými boli C. V. a N. B., ktorí usmerňovali ďalších členov, ktorými boli V. W., Q. A., V. A. a Q. M. a činným pre túto časť zločineckej skupiny bol W. V. a M. B.,
 - priamo podriadenými členmi J. E. bol F. M., M. E. do jeho úmrtia, C. E.,
 - priamo podriadenými členmi V. A. boli T. T. a P. A., ktorý ďalej usmerňoval a bol nadriadeným ďalším členom, ktorými boli T. A., V. A., H. K. a T. X., činnými najmä pre túto časť zločineckej skupiny boli K. B., J. K. a A. Ž.,
- T. R.Š. a J. E. boli členmi skupiny od presne nezisteného času najneskôr od roku 1997, Q. T. a V. K. boli členmi skupiny od presne nezisteného času najneskôr od roku 1998, pričom všetci menovaní boli členmi skupiny do dňa 25.09.2012, kedy boli zadržaní J. E., V. K. a Q. H., pričom T. R. priamo zadával úlohy J. E., V. K.Á., Q. T., ako aj V. A., Q. H., Q. A., W. S. do jeho úmrtia dňa XX.XX.XXXX a T. T. a spoločne páchali najzávažnejšie trestné činy najmä proti životu a zdraviu,
- pričom uvedená zločinecká skupina existovala s cieľom získania najmä finančných a iných výhod páchaním rôznej najmä násilnej a majetkovej trestnej činnosti a jej príslušníci boli zoskupení v jednotlivých úrovniach a stupňoch riadenia a organizácie vo vzťahoch nadriadenosti a podriadenosti, dlhodobo koordinovane páchali zločiny, pričom členovia vo vyššom stupni hierarchie skupiny zadávali členom z nižších stupňov hierarchie pokyny k páchaniu trestných činov, určovali spôsoby ich vykonania, vydávali súhlasy s páchaním konkrétnych trestných činov, od nižšie postavených členov skupiny preberali nezákonne získané finančné prostriedky, s časťou ktorých financovali činnosť skupiny a niektorých členov zločineckej skupiny,

skutok 2)

V. K. v presne nezistenom čase začiatkom roka 1998, ktorý vtedy pôsobil na najvyššej riadiacej a koordinačnej úrovni v skupine osôb vykonávajúcej trestnú činnosť prezývanej „Č.“ pôsobiacej v A. A. a okolí, z dôvodu, že poškodený V. W., nar. XX.XX.XXXX, patriaci do tejto skupiny bol na úteku a bolo po ňom vyhlásené pátranie, čo ťažko znášal a mal vedomosti o trestnej činnosti V. K. a začal byť preto nespoľahlivý, prostredníctvom P. P. oslovil J. R. a W. S. s požiadavkou na likvidáciu poškodeného, s čím títo súhlasili a následne kontaktovali T. R., ktorý z popísaných dôvodov naplánoval, zorganizoval a rozdelil úlohy páchatelom súvisiace s usmrtením poškodeného a v presne nezistenom čase v období mesiacov apríl až máj roku 1998 P. P. priviezol na čerpaciu stanicu pohonných hmôt v A. poškodeného

pod zámienkou, že bude zmenené miesto jeho bývania a budú oslavovať, následne si poškodený presadol do vozidla, v ktorom boli T. R., J. R. a W. S. a odviezli ho do chatovej osady rekreačného strediska B. Q. v katastrálnom území B. na chatu súpisné č. XXX na parcele č. XXXX, ktorú zabezpečil na tento účel V. A., kde ich čakal J. E., V. A. a Q. A., ktorí boli T. R. vopred inštruovaní o svojich úlohách pri usmrtení poškodeného, po zvitani a po vstupe do chaty jedna z osôb poškodenému do pohára s liehovinou naliala rohypnol, ktorým ho omámili, následne ho povalili na zem na chrbát a J. E. mu na ústa priložil handru, cez ktorú mu postupne lial do úst chemickú látku chloroform až pokiaľ poškodený nejavil známky života, potom W. S., ktorý zabezpečil náradie na kopanie, odviezol J. E., Q. A. a J. R. na miesto v poli v katastrálnom území obce M. X. na parcelu č. XXXX, kde títo vykopali jamu a približne po hodine priviezol W. S. zviazané telo poškodeného, ktoré uložili do vykopanej jamy a jamu s poškodeným následne zeminou zahrabali, čím konaním páchatel'ov bola priamo zapríčinená smrť poškodeného,

skutok 3)

T. R.Š. naplánoval vykonanie usmrtenia poškodeného Ing. Z. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a zadal úlohy Q. T., Q. H. a Q. A., pričom Q. H. zistil, že poškodený navštevuje areál tenisových kurtov v A. na D. W. a T. R., Q. H. a Q. A. sa v presne nezistený deň pred 09.05.1998 dostavili k areálu tenisových kurtov v A. na D. W., kde T. R. s Q. H. obhliadli predmetné miesto a zistili, ako vyzerá vstup do areálu tenisových kurtov a následne T. R. rozhodol, že sa tam usmrtenie poškodeného uskutoční a vykoná sa nastražením výbušniny pod betónové tvárnice vedúce od začiatku vstupu do areálu tenisových kurtov a určil, že výbušnina sa iniciuje v čase, keď bude uvedený areál poškodený opúšťať, následne ďalší deň pred 09.05.1998 sa T. R., Q. T., Q. H. a Q. A. dostavili vo večerných hodinách po uzatvorení uvedeného areálu tenisových kurtov k tomuto areálu a Q. H. a Q. A. dostali od T. R. úlohu, aby zabezpečovali okolie a informovali T. R. a Q. T. o prípadnom pohybe osôb v okolí areálu, čo prostredníctvom vysieláčiek vykonávali, každý na druhej strane ulice D. W. smerom od vstupu do areálu, kde predstierali, že venčia svojich psov, ktorých si na ten účel vzali so sebou, T.Ó. R. a Q. T.Á. si zabezpečili a so sebou priniesli trhavinu trinitrotoluén s hmotnosťou približne 8 až 10 kg, ktorú zakopali pod betónové tvárnice hneď za vstupnou brámkou do areálu smerom k vstupnej bránke oplatených antukových tenisových kurtov asi 50 cm od povrchu roviny zeme, túto trhavinu opatrili zariadením usposobeným k iniciácii nálože na diaľku a následne po ohlásení ukončenia nastraženia nálože T. R. prostredníctvom vysieláčky Q. H. a Q. A., všetci svoje miesta opustili, dňa 09.05.1998 v obedňajších hodinách sa k blízkosti areálu predmetných tenisových kurtov v A. na D. W. dostavili T. R., Q. T., Q. H. a Q. A., kde Q. H. sledoval príchod poškodeného zo zástavky električiek pri ich obratisku D. W., odkiaľ mal výhľad na príchodziu ulicu D. W. k areálu tenisových kurtov, Q. T. s Q. A. čakali vo vozidle na parkovisku asi 200 metrov od križovatky E. N. B. a ulice D. W., pričom Q. T.Č. mal pri sebe pripravené zariadenie na diaľkovú aktiváciu uloženej trhaviny, T.Ó. R. čakal vo vozidle v záhradkárskej oblasti pri jazere D. W., v čase približne o 19:00 hod. prichádzal poškodený v motorovom vozidle Mercedes SL 600, čierny kabriolet, evidenčné číslo: A. XX-XX, k areálu tenisových kurtov, Q. H. zatelefonoval túto skutočnosť Q. A., ktorý z vozidla, v ktorom čakal s Q. T. vybral bicykel, s ktorým sa Q. T.Č. presunul k areálu tenisových kurtov v A. na ulicu D. W., kde dňa 09.05.1998 v čase o 19:40 hod., keď poškodený pešo vychádzal z areálu a prechádzal ponad miesto uloženej trhaviny, túto diaľkovým ovládaním inicioval, čím došlo k enormnému výbuchu, ktorý poškodenému spôsobil mnohonásobnú devastáciu a rozčlenenie trupu, vnútorných orgánov, hlavy a končatín poškodeného, pričom časti tela poškodeného boli rozmetané do značného okolia miesta výbuchu, čím bola bezprostredne spôsobená smrť poškodeného, pričom bolo vydaných minimálne 7 prítomných osôb nachádzajúcich sa v tom čase v uvedenom areáli v blízkosti miesta výbuchu do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví a zároveň účinkami výbuchu bolo spôsobené zranenie tam prítomnej poškodenej V. S., nar. XX.XX.XXXX a poškodenie pred areálom zaparkovaných osobných motorových vozidiel, Q. T. následne z miesta činu unikol na miesto, kde ho čakal T. R. a odtiaľ odišli,

skutok 4)

v presne nezistenom čase v období od 09.05.1998 do 06.06.1998 T. R. rozhodol o usmrtení poškodeného P. S., nar. XX.XX.XXXX, nakoľko poškodený začal preberať aktivity po smrti Z. F. a

považoval ho za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť, v ktorej poškodený začal mať dominantné postavenie, T. R. touto činnosťou poveril J. R. a P. K., s ktorými sa najskôr v presne nezistenom čase v období mesiacov apríl a jún 1998 opakovane v priestoroch kultúrneho zariadenia A. v Č. T. v A. na ulici B. X/P. stretol V. K. a prezentoval im potrebu odstrániť poškodeného, ktorý im uviedol, že poškodený sa pridáva na nesprávnu stranu, k nesprávnym ľuďom a preto je ho potrebné usmrtiť, kde túto požiadavku opakoval viac krát pri rozdielnych stretnutiach s presvedčaním, že s odstránením poškodeného určite súhlasí aj V. Č., P. K. a J. R. súhlasili, že usmrtia poškodeného, pričom spôsob vykonania činu naplánoval T. R. a následne P. K. a J. R. sa dňa 06.06.1998 v blízkosti hotela E. Q. v A. na F. ulici XX stretli s poškodeným a v nočných hodinách sa presunuli do baru „T. E.“ v A. na Q. ulici, s ktorým tu zotrvali do skorých ranných hodín dňa 07.06.1998 a následne spoločne odišli na motorovom vozidle, s ktorým sa presúvali po štátnej ceste vedúcej z obce J. W. F. smerom k rázcestiu A. - B., pričom vo vzdialenosti 145 metrov od uvedeného rázcestia z dôvodu vykonania malej potreby dňa 07.06.1998 v čase o 02:15 hod. zastali, J. R. a P. K. vystúpili z vozidla za poškodeným a následne opakovanými výstrelmi z malej vzdialenosti J. R. revolverom kal. 38 Špecial a P. K. zo samonabíjacej zbrane kal. 7,65 mm, zasiahli poškodeného do oblasti hlavy, krku, trupu a ľavej hornej končatiny najmenej šesť krát a spôsobili mu poranenia hlavy, mozgu, krku a ľavej hornej končatiny, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo jeho smrť, po čom ho zosunuli do priekopy vedľa cesty a odišli na neznáme miesto, začo bola P. K. a J. R. vyplatená V. K. odmena vo výške 100.000,-Sk, (3.319,39 €), ktoré v A. pred A. prevzal J. R.,

skutok 5)

T. R. naplánoval vykonanie usmrtienia poškodeného T. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a v súvislosti s tým zadával úlohy Q. T., J. E., Q. H. a Q. A., zároveň zabezpečil informáciu, že T. F. chodí pre svoje dcéry na F. F. v A. k svojej bývalej manželke a v presne nezistenom čase pred dňom 04.10.1998 dal úlohu Q. H. a Q. A., aby vykonali pri bydlisku bývalej manželky T. F., s ktorou nežil v spoločnej domácnosti, jeho sledovanie, Q. H. a Q. A. vykonávali v období dvoch až troch týždňov sledovanie z vozidla zn. Škoda 1203 šedej farby, evidenčné číslo: F. XX-XX, ktoré pristavili v A. pri križovatke vyústenia slepej ulice W., kde v dome vo vchode s popisným č. XX bývala bývalá manželka T. F. a počas sledovania zistili, že T. F. chodí na uvedenú adresu pre svoje dcéry, ktoré dováža aj naspäť, zároveň zistili s akými jazdí motorovými vozidlami a že chodí s ďalšou osobou, ktorá mu vykonáva fyzickú ochranu, T. R. zistil, že dňa 04.10.1998 večer privezie T. F. deti bývalej manželke a rozhodol, že uvedené vozidlo Škoda 1203 sa odparkuje pred dom, kde býva bývalá manželka a že vo vozidle budú schovaní strelci, následne Q. A. dňa 04.10.1998 v čase približne medzi 12:00 až 13:00 hod. pristavil vozidlo zn. Škoda 1203 na slepú ulicu W. na úrovni medzi vchodmi do domu popisné č. XX a XX, pričom ju zaparkoval v kolmom státi zadnou časťou smerom k uvedenému domu a z miesta odišiel pešo na ďalšiu ulicu, odkiaľ ho odviezol Q. H., následne v rovnaký deň sa spolu stretli T. R.Š., Q. T., J. E., Q. H., Q. A., V. B. a M. E., T. R. rozdelil úlohy tak, že Q. A. bude sledovať prízjazd T. F., M. E. dovezie strelcov Q. T.Č. a J. E. k vozidlu zn. Škoda 1203, ktorí do vozidla nastúpia a budú čakať na príchod T. F. a po vykonaní skutku toto vozidlo podpália a strelcov odvezie z miesta činu V. B., následne v uvedený deň Q. A. čakal pri prístupovej ceste na sídlisko F. F. na križovatke ulíc K. a V. pri reštaurácii K., odkiaľ telefonicky zahlásil Q. T. a J. E., ktorí už čakali v uvedenom vozidle zn. Škoda 1203, prízjazd T. F. s ochrankárom, po prízjazde T. F. a V. H., nar. XX.XX.XXXX, na W. ulicu a po odovzdaní detí T. F., ktoré prišli s nimi, dňa 04.10.1998 v čase o 19:40 hod., keď T. F. sedel ako vodič vo vozidle zn. Mercedes S 600 čiernej farby, evidenčné číslo: A.-XXXP., ktoré stálo na ceste na úrovni medzi vchodmi do domu s popisnými č. XX a XX a V. H. si išiel sadnúť do vozidla ako spolujazdec, prišiel Q. T. do presne nezistenej vzdialenosti od ľavej strany vozidla na úroveň vodiča, zároveň J. E. prišiel do presne nezistenej vzdialenosti za uvedené vozidlo a Q. T. samopalom nezistenej značky a J. E. samopalom zn. Pletex 91, kal. 9 mm Luger, bez výrobného čísla, opatreným tlmičom hluku, vystrelili na poškodených T. F. a V. H. spolu minimálne 37-krát, pričom T. F. zasiahli spolu 19-timi strelami a spôsobili mu tak 27 strelných defektov a mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku a ľavej hornej končatiny, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo jeho smrť a V. H. zasiahli spolu 7-mimi strelami a spôsobili mu tak 11 strelných defektov a mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku, hrudníka a pravej dolnej končatiny, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo

bezprostredne zapríčinilo jeho smrť, vo vozidle zn. Škoda 1203 Q. T. pripravený nástražný výbušný systém pre zahladenie stôp, zložený z plastovej nádoby s benzínom a iniciátorom - dvomi kusmi elektrických priemyselných rozbušiek a s oneskorovacím prvkom aktivácie, aktivoval s nastavenou aktiváciou po 135 sekundách, J. E. a Q. T. následne prebehli na V. ulicu, kde nasadli do vopred zabezpečeného odcudzeného vozidla zn. Audi 80 opatreného odcudzenými tabuľkami s evidenčným číslom A. XX-XX, kde ako vodič čakal V. B., ktorý ich odviezol z okolia miesta činu,

skutok 6)

T. R.Š. naplánoval vykonanie usmrtenia poškodeného F. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a v súvislosti s tým zadával úlohy Q. T. a Q. A., Q. A. dal úlohu, aby sledoval poškodeného, čo začal Q. A. vykonávať v W. na ulici D. v mieste, kde bolo zistené, že poškodený býva, počas vykonávania sledovania s vozidlom zn. Škoda Felicia dňa 20.05.1999 Q. A. zistil, že poškodený prišiel s vozidlom zn. Mercedes CL striebornej farby, ktoré používal do K. F. v W. k hotelu J., túto informáciu poskytol T. R., Q. A. sa následne stretol pri Psychiatrickej nemocnici v W. s T. R., Q. T. a W. S., ktorí prišli na vozidle zn. VW Golf VR6, T. R. určil, aby Q. A. odviezol svoje auto, ktoré Q. A. odviezol a zaparkoval v W. na E. ulici, kde si prisadol do vozidla Golf VR6 a všetci sa vozidlom presunuli k hotelu J., kde stálo vozidlo poškodeného a presunuli sa približne 500 metrov naspäť, kde Q. A. dostal vysielачku a T. R. povedal, aby nahlásil prechod poškodeného okolo neho, následne Q. A. vystúpil z vozidla a schoval sa mimo cesty a W. S. ako vodič, Q. T. na prednom sedadle spolujazdca a T. R. na zadnom sedadle s vozidlom odišli po ceste K. F. približne ďalších 200 metrov naspäť od hotelu J., kde boli pripravení Q. T. a T. R. so samopalmi na vykonanie usmrtenia poškodeného, následne prejazd vozidla poškodeného Q. A. nahlásil do vysielачky a bežal smerom za vozidlom poškodeného, po 200 metroch ho čakali W. S., Q. T. a T. R. s vozidlom VW Golf, Q. A. nastúpil do vozidla, kde mu uviedli, že nestrieľali, lebo mal pri sebe frajerku a presúvali sa smerom k miestu bydliska poškodeného, kde cestou Q. A. vystúpil a W. S. ako vodič spolu s Q. T. a T. R. prišli s vozidlom do blízkosti miesta bydliska poškodeného, kde T. R. a Q. T. vystúpili z vozidla a vyčkali na príchod poškodeného a potom ako poškodený zaparkoval vozidlo v W. na D. ulici, vystúpil a išiel v čase o 01:26 hod. dňa 21.05.1999 okolo vchodu do domu s popisným č. XX sa pokúsil T. R. strieľať na poškodeného zo samopalu, ktorý sa zasekol a Q. T. vystrelil zo samopalu zozadu na poškodeného minimálne 6 krát, pričom ho zasiahol 4 strelami, následkom čoho poškodený spadol na zem a následne Q. T. prišiel bližšie k ležiacemu poškodenému a strelil poškodenému do hlavy a následne sa T. R. a Q. T. presunuli do vozidla VW Golf VR6 a s W. S. z okolia miesta činu ušli a poškodenému tak bolo spôsobených 9 strelných defektov a poranenia hlavy, mozgu a končatín, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo dňa 21.05.1999 o 11:45 hod. v nemocnici jeho smrť,

skutok 7)

M.T. v presne nezistenom čase v období mesiacov júl a august roku 1999 v reštaurácii C. v A. na ulici W. S. V. č. X zadal požiadavku W. S. a J. E. na vykonanie vraždy poškodeného Ing. T. F., nar. XX.XX.XXXX, za poskytnutie finančnej odmeny vo výške najmenej 2.000.000,- SKK (64.254,96 EUR) za jej splnenie, a následne T. R. s J. E. naplánovali jej vykonanie, pričom T. R. stanovil a odsúhlasil úlohy ďalších osôb, ktoré sa zúčastnia na vykonaní usmrtenia poškodeného, určil strelcov Q. T. a Q. H. a dal úlohu na zabezpečenie garáže F. M., kde V. A. umiestni odcudzené motorové vozidlo, ktoré sa použije pri vykonaní činu, a na zabezpečenie chaty pre následné ukrytie, po zabezpečení garáže na A. ceste v V. a chaty v T. F. M., na čo poskytol finančné prostriedky T. R., V. A. zabezpečil odcudzené motorové vozidlo zn. Škoda Octavia modrej farby, ktoré doviezol do pripravenej garáže spolu s pripravenými ďalšími tabuľkami s bratislavskými evidenčnými číslami, dňa 20.10.1999 okolo 19:00 hod. priviezol V. K. k uvedenej garáži V. A., ktorý presadol ako vodič do uvedeného vozidla v garáži, s ktorým odišiel s vymenenými tabuľkami s bratislavskými evidenčnými číslami do A., následne V. A. doviezol Q. T. a Q. H. do blízkosti A. ulice č. XX, J. E. a W. S. vykonávali v okolí A. ulice zisťovanie prítomnosti poškodeného a následné istenie Q. T. a Q. H., pričom dňa 20.10.1999 v čase o 20:15 hod. Q. T. a Q. H. usmrtili poškodeného tým spôsobom, že vystúpili z motorového vozidla a na poškodeného, ktorý vyšiel na A. ulicu v A. a kráčal k ľavým predným dverám svojho vozidla zn. Mercedes ML430, evidenčné číslo A.-XXXE., zozadu vystrelili spolu minimálne 19 krát, Q. T. najmenej

12 krát tesne za sebou zo zbrane kalibru 7,65 mm a Q. H. najmenej 2 krát zo zbrane kalibru 9 mm, ktorú si vzal z vozidla, pričom poškodeného zasiahli spolu 19-timi strelami a spôsobili mu 32 strelných defektov, v mozgovej časti hlavy v počte štyri, v tvárovej časti hlavy v počte štyri, v časti hrudníka a plic v počte osem, brucha v počte tri, chrbta v počte deväť, pravej hornej končatiny v počte dve, ľavej hornej končatiny v počte dve a zapríčinili mu tak mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku, hrudníka, brucha a horných končatín, pričom došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo smrť poškodeného, následne z miesta činu ušli, vozidlo Škoda Octavia V. A. následne dňa 21.10.1999 v čase približne o 03:15 hod. dovezol spolu so zbraňami naspäť do uvedenej garáže, pričom pre koordináciu ukrytia vozidla komunikoval s F. M. prostredníctvom telefonov s neregistrovanými SIM kartami, ktoré vopred zadovážil, časť finančných prostriedkov za spáchanie skutku odovzdal T. R. osobám, ktoré sa zúčastnili na skutku krátko po jeho spáchaní, pričom finančné prostriedky mu poskytol M.T.,

skutok 8)

T. R. v úmysle uľahčiť prinútenie prevádzkovateľov taxislužby v W. proti ich vôli pravidelne poskytovať finančné plnenia pre zločineckú skupinu označovanú „B.“ za služby ochrany dal v objekte H. v A. na V. R. č. XX v presne nezistený deň pred dňom 25.06.2008 pokyn Q. W., aby vybral osobu taxikára v W., ktorý najviac protestuje proti platbám zločineckej skupine a aby tejto osobe bola spôsobená ťažká ujma na zdraví, Q. W. vybral miesto na spáchanie trestného činu a osobu taxikára, zistil vozidlo na akom jazdí a aké používa telefónne číslo, zabezpečil bejzboľovú palicu, prepravku na potraviny zelenej farby a neregistrovanú SIM kartu do mobilného telefónu na telefónne číslo XXXX XXX XXX a s V. Q. zabezpečili dvoch ďalších doposiaľ neznámych páchatel'ov na vykonanie útoku na osobu taxikára, dňa 25.06.2008 pred časom 22:50 hod. sa Q. W. stretol v W. s uvedenými ďalšími dvoma neznámymi páchatel'mi a určil im, že majú úplne rozbiť taxikára, uviedol im informácie k osobe taxikára a odovzdal bejzboľovú palicu a prepravku na potraviny a preddavok hotovosti vo výške 5.000,- SKK (165,97 €) a uvedený dvaja neznámi páchatelia prišli na miesto určené na spáchanie skutku v W. pri bývalej protialkoholickú liečebni, V. Q. a H. R. potom z iného miesta kontrolovali príchodiu cestu, následne si uvedení neznámi páchatelia prostredníctvom obdržanej SIM karty privolali vozidlo taxislužby pri bývalú protialkoholickú liečebňu v W., kde po príjazde vozidla taxislužby dňa 25.06.2008 v čase okolo 22:50 hod. jeden z páchatel'ov požiadal vodiča taxislužby - poškodeného S. S., nar. XX.XX.XXXX, aby mu pomohol naložiť prepravku na potraviny do vozidla, načo poškodený vystúpil z vozidla a podišiel smerom k páchatel'ovi a v tom z blízkeho lesa vybehol druhý páchatel' s bejzboľovou palicou, poškodený sa pokúšal ukryť vo vozidle, pričom páchatel' napadol poškodeného tak, že pootvoril dvere a s bejzboľovou palicou udieral poškodeného po celom tele a následne za nohu vytiahol poškodeného z vozidla a s bejzboľovou palicou mu udieral do hlavy a hovoril, že to má za šéfa, pričom sa poškodený pokúšal brániť proti útokom, zatiaľ čo druhý páchatel' poškodenému odcudzil z vozidla mobilný telefón zn. SE T610, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX a následne páchatelia z miesta činu ušli a poškodenému spôsobili zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrovanie s 9 dňovou práceneschopnosťou a škodu vo výške 331,94 €, následne Q. W. v A. na Z. ulici na čerpacej stanici Y. v smere na W. most odovzdal uvedeným dvom neznámym páchatel'om zvyšnú hotovosť 5.000,- SKK (165,97 €) za vykonanie skutku a neskôr Q. W. a V. Q. oznámili T. R. vykonanie zadaného skutku a T. R. odovzdal Q. W. hotovosť 10.000,- SKK (331,94 €) na pokrytie nákladov za vykonanie útoku,

skutok 9)

T. D. a Q. W. v presne nezistený deň začiatkom decembra roku 2009 v reštaurácii E. v A. na A. ulici s úmyslom obohatiť sa o finančnú hotovosť 7.000,- € od poškodeného V. A., nar. XX.XX.XXXX, tohto uviedli do omylu, že za predmetnú sumu mu zariadenia vrátene jeho vozidla Audi Q7, evidenčné číslo: X.-XXE., ktoré bolo odcudzené dňa 30.11.2009 a predstierali, že to vedú zabezpečiť, v ten istý deň sa T. D. a Q. W. stretli v priestoroch objektu H.P. v A. na V. R. XX s T. R., ktorý súhlasil s vykonaním trestného činu a určil, aby od poškodeného získali finančné prostriedky a následne sa s ním dohodli na domnelom mieste mimo A. k prevzatiu vozidla, kde by nesplnil fiktívnu podmienku odovzdania vozidla, na základe jej údajného nespĺnenia vozidlo neodovzdajú a peniaze si ponechajú a rozdelia, a nato sa prostredníctvom osoby N. D. dohodli, že poškodený im odovzdá finančnú hotovosť v areáli obchodného centra W. E. E. v A. na M. ulici č. XXX a vozidlo si potom prevezme pri obchodnom

centre V. v N. a následne v presne nezistenom čase Q. W. a T. D. v areáli obchodného centra W. E. E. prevzali hotovosť vo výške 7.000,- €, od osoby N. D., ktorému ju vydal poškodený k odovzdaniu a túto hotovosť si T. D., Q. W. a T. R. rozdelili a spôsobili tak na majetku poškodeného škodu 7.000,- €.

Za to im uložil

R. a E. podľa §§ 219 ods. 2, 35 ods. 1, 29 ods. 3, 39a ods. 2 písm. c), 51 ods. 1, 52 ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 výnimočný úhrnný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením na jeho výkon do tretej nápravno-výchovnej skupiny a trest prepadnutia majetku s tým, že jeho vlastníkom sa stáva štát,

A. v zmysle §§ 190 ods. 5, 42 ods. 1, 47 ods. 1, 48 ods. 3 písm. a) Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení účinnom do 30. septembra 2012 súhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťtri rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom do 30. septembra 2012 zrušil výroky o treste uložené rozsudkami ŠTS Pezinok z 21. mája 2013, sp. zn. PK 1T 26/2011, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 28. novembra 2013, sp. zn. 6To 6/2013 a ŠTS Pezinok pracovisko Banská Bystrica z 20. januára 2016, sp. zn. BB 3T 21/2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

T. v zmysle §§ 219 ods. 2, 35 ods. 1, 2, 29 ods. 3, 39a ods. 2 písm. c), 51 ods. 1, 52 ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 výnimočný súhrnný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením na jeho výkon do tretej nápravno-výchovnej skupiny a trest prepadnutia majetku s tým, že jeho vlastníkom sa stáva štát. Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 zrušil výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Levice z 11. novembra 2013, sp. zn. 3T 182/2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

u K. v zmysle §§ 37, 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože pokladal trest odňatia slobody na doživotie so zaradením na jeho výkon do tretej nápravno-výchovnej skupiny uložený rozsudkom Krajského súdu Prešov z 30. septembra 2003, sp. zn. 1T 9/2001, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 10. júna 2004, sp. zn. 4 To 77/2003, za dostatočný.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. č. 301/2005 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2016 zaviazal R.Š. a K. spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej S. škodu tritisícdeväťstodvadsaťdva eur a dvadsať centov a nemajetkovú ujmu desaťtisíc eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. S. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

V zmysle § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal R., T., E. a A. spoločne a nerozdielne uhradiť poškodeným M. F. a C. F. nemajetkovú ujmu po desaťtisíc eur. Podľa § 288 ods. 2 poškodených F. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obžalovaného R. uhradiť poškodenému A. škodu sedemtisíc eur.

V zmysle § 285 písm. c) Tr. por. súd obžalovaného V. A., oslobodil spod obžaloby pre skutok v obžalobe ÚŠP GP SR z 25. septembra 2014 sp. zn. VII/1 Gv 164/12/1000 - 638 označený číslom 6/ a právne kvalifikovaný ako trestný čin vraždy formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 219 ods. 1, 2 písm. b), c), f) Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení zákona č. 10/1999 Z.z., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

T. R. naplánoval vykonanie usmrtenia poškodeného F. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a v súvislosti s tým zadával úlohy Q. T., V. A. a Q. A., Q. A. dal úlohu, aby sledoval poškodeného, čo začal Q. A. vykonávať v W. na ulici D. v mieste, kde bolo zistené, že poškodený býva, počas vykonávania sledovania s vozidlom zn. Škoda Felicia dňa 20.05.1999 Q. A. zistil, že poškodený prišiel s vozidlom zn. Mercedes CL striebornej farby, ktoré používal do K. F. v W. k hotelu J., túto informáciu poskytol T. R., Q. A. sa následne stretol pri Psychiatrickej nemocnici v W. s T. R., Q. T. a V. A., ktorí prišli na vozidle zn. VW Golf VR6, T. R. určil, aby Q. A. odviezol svoje auto, ktoré Q. A. odviezol a zaparkoval v W. na E. ulici, kde si prisadol

do vozidla Golf VR6 a všetci sa vozidlom presunuli k hotelu J., kde stálo vozidlo poškodeného a presunuli sa približne 500 metrov naspäť, kde Q. A. dostal vysielacčku a T. R. povedal, aby nahlásil prechod poškodeného okolo neho, následne Q. A. vystúpil z vozidla a schoval sa mimo cesty a V. A. ako vodič, Q. T. na prednom sedadle spolujazdca a T. R. na zadnom sedadle s vozidlom odišli po ceste K. F. približne ďalších 200 metrov naspäť od hotelu J., kde boli pripravení Q. T. a T. R. so samopalmi na vykonanie usmrtenia poškodeného, následne prejazd vozidla poškodeného Q. A. nahlásil do vysielacčky a bežal smerom za vozidlom poškodeného, po 200 metroch ho čakali V. A., Q. T. a T. R. s vozidlom VW Golf, Q. A. nastúpil do vozidla, kde mu uviedli, že nestrieľali, lebo mal pri sebe frajerku a presúvali sa smerom k miestu bydliska poškodeného, kde cestou Q. A. vystúpil a V. A. ako vodič spolu s Q. T. a T. R. prišli s vozidlom do blízkosti miesta bydliska poškodeného, kde T. R. a Q. T. a vystúpili z vozidla a vyčkali na prjazd poškodeného a potom ako poškodený zaparkoval vozidlo v W. na D. ulici, vystúpil a išiel v čase o 01:26 hod. dňa 21.05.1999 okolo vchodu do domu s popisným č. XX sa pokúsil T. R. strieľať na poškodeného zo samopalu, ktorý sa zasekol a Q. T. vystrelil zo samopalu zozadu na poškodeného minimálne 6 krát, pričom ho zasiahol 4 strelami, následkom čoho poškodený spadol na zem a následne Q. T. prišiel bližšie k ležiacemu poškodenému a strelil poškodenému do hlavy a následne sa T. R. a Q. T. presunuli do vozidla VW Golf VR6 a s V. A. z okolia mesta činu ušli a poškodenému tak bolo spôsobených 9 strelných defektov a poranenia hlavy, mozgu a končatín, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo dňa 21.05.1999 o 11:45 hod. v nemocnici jeho smrť, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Na základe odvolaní obžalovaných R., E., T., K., prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) a poškodenej S. najvyšší súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok uznesením zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, podľa §§ 316 ods. 3 písm. a/, c/, 324, 325 Tr. por. mimo oslobodzujúcej časti týkajúcej sa obžalovaného V. A. v celom rozsahu zrušil a nariadil, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu.

ŠTS Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, v identickom zložení senátu v poradí druhým rozsudkom z 20. apríla 2017, sp. zn. BB-3T 32/2014, uznal obžalovaných za vinných na rovnakom skutkovom a právnom základe ako v pôvodnom rozsudku pri zachovaní trestov prv uložených (u obžalovaného K. upustenia od uloženia súhrnného trestu), so zmenou

u A. v zmysle §§ 144 ods. 3, 39 ods. 2 písm. e), 3 písm. a), 42 ods. 1, 2, 41 ods. 1, 2, 48 ods. 3 písm. a) Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení účinnom do 30. septembra 2012 pri súčasnom zrušení výrokov o treste rozsudkov ŠTS Pezinok z 21. mája 2013, sp. zn. PK 1T 26/2011, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 28. novembra 2013, sp. zn. 6 To 6/2013, ŠTS Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, z 20. januára 2016, sp. zn. BB 3T 21/2015, a ŠTS Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, z 13. júna 2016, sp. zn. BB 4T 8/2016, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 60 ods. 1 písm. b), 5 Tr. zák. tomu súd zároveň uložil trest prepadnutia vecí s tým, že ich vlastníkom sa stáva štát, a v zmysle §§ 76 ods. 1, 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad na tri roky, pričom poškodenú W., spol. s r.o., IČO : XX XXX XXX, podľa § 288 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom od 1. januára 2017 s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces,

u T. v zmysle §§ 219 ods. 2, 35 ods. 1, 29 ods. 3, 39a ods. 2 písm. c), 51 ods. 1, 52 ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 výnimočný úhrnný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením na jeho výkon do tretej nápravno-výchovnej skupiny a trest prepadnutia majetku s tým, že jeho vlastníkom sa stáva štát.

Identické zostali aj výroky o náhrade škody vrátane odkázania poškodenej S. a F. na civilný proces (pôvodne na občianske súdne konanie).

Oslobodzujúca časť výroku vo vzťahu k V. A., ktorá už nadobudla právoplatnosť, zostala novým rozhodnutím nedotknutá.

Proti rozsudku podali odvolania obžalovaní T. R., J. E., Q. T., P. K. a V. A., prokurátor a poškodení P. S., M. F. a Ing. C. F..

R. namietol výroky o vine, treste a náhrade škody, i konanie, ktoré rozsudku predchádzalo. Zotrvál na predchádzajúcich odvolacích námietkach a poukázal aj na nezákonnosť rozhodnutia najvyššieho súdu (sp. zn. 5 Ndt 3/2017), ktorým senát prekročil právomoc a porušil právo na zákonného sudcu a na spravodlivý proces. Zasadnutím trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorého sa nemohol zúčastniť a nebol oboznámený s jeho závermi, bolo porušené tiež právo na obhajobu. Súd porušil zásadu rovnosti zbraní, nezaoberal sa nezákonnosťou výhod spolupracujúcich obvinených, nevykonával navrhované dôkazy a nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu. K odvolaniu pripojil rozhodnutie Ústavného súdu, ktorým bola odmietnutá jeho sťažnosť. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie v inom zložení senátu.

E. napadol všetky výroky rozsudku i konanie, ktoré im predchádzalo. Vytýkal rozpor vo výpovediach svedkov, kajúcnikov, ich účelovosť a ľživosť a možné spáchanie trestného činu krivej výpovede. Namietal absentujúcu nestrannosť senátu a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Súd sa nezaoberal a nevysporiadal s výpoveďami kajúcnikov a nezákonne uzavretými dohodami. V čase spáchania skutkov zákon nepoznal zločineckú skupinu, preto došlo k porušeniu jeho ústavných práv. Poukázal na zrušujúce uznesenie najvyššieho súdu, vznesené námietky zaujatosti i konkretizáciu rozporov a nezrovnalostí vo výpovediach, v ustálenom skutkovom stave, právnej kvalifikácii a záveroch súdu. Rozpory sú príliš veľké a zásadné na to, aby bol bez ďalších priamych dôkazov odsúdený. ŠTS dôkazy selektoval, deformoval a použil z nich len tie časti, ktoré svedčili v neprospech obžalovaných. Vyjadril dôveru v spravodlivý rozsudok odvolacieho súdu.

T. namietol výroky o vine, treste a náhrade škody rozsudku, i konanie jemu predchádzajúce. V plnom rozsahu sa pridržiaval dôvodov prvého odvolania. Výtkol aj nerešpektovanie záverov zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a nesprávne priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej malo byť rozhodnuté v civilnom konaní. Navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec na nové prerokovanie a rozhodnutie.

K. napadol všetky výroky rozsudku i konanie, ktoré im predchádzalo. Vzniesol aj námietku zaujatosti voči senátu 5 Ndt najvyššieho súdu pre nezákonnosť jeho rozhodnutia pod sp. zn. 5 Ndt 3/2017. Zdôraznil záväznosť rozhodnutia odvolacieho súdu i viazanosť súdu prvého stupňa jeho názorom pri jednoznačnosti ustanovenia § 325 Tr. por. Nedostatky vytýkané odvolacím súdom ŠTS neodstránil a rozsudok je kópiou pôvodného rozsudku. Súd sa nevysporiadal ani s otázkou premlčania trestného stíhania a nereagoval na podnety obhajoby. Došlo k porušeniu práv na obhajobu a spravodlivý proces. Podrobne zopakoval argumentáciu z prvého odvolania, predovšetkým nedostatky v skutkových zisteniach, nesprávnu kvalifikáciu, nevykonanie navrhovaných dôkazov i nezákonné priznanie náhrady škody. Navrhol zastaviť trestné stíhanie, alternatívne zrušiť rozsudok a vec vrátiť na opätovné prerokovanie a rozhodnutie v inom zložení senátu.

A. apeloval iba voči výroku o náhrade škody a konaniu, ktoré mu predchádzalo. Z rozsudku nebolo zrejmé, na základe akých skutočností dospel prvostupňový súd k záverom o výške nemajetkovej ujmy. Je v tejto časti nepreskúmateľný, nedostatočne odôvodnený a nezákonný. Odôvodnenie bolo všeobecné, vo vzťahu ku všetkým poškodeným a výška nemajetkovej ujmy bola priznaná rovnako. Nebolo zohľadnené, že skutky boli vykonané na pokyn šéfa skupiny. Navrhol rozsudok vo výroku o náhrade škody zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor podal odvolanie v neprospech R., E. a T. do výroku o vine i treste pre nesprávnu právnu kvalifikáciu v skutkoch 5/ a 7/, u R. a T. i v skutku 6/. Podrobne zopakoval argumenty z prvého odvolania, ktorých podstatou bolo, že súd neuznal kvalifikačný znak „obzvlášť surovým spôsobom“, i keď dokazovaním bol tento preukázaný. Navrhol zrušiť rozsudok ŠTS a apelačným súdom uznať vinu dotknutých obžalovaných s týmto kvalifikačným znakom. Žiadal pre nich uloženie rovnakých trestov, aké boli uvedené v prvostupňovom rozsudku. Odvolania R., E., T. a K. navrhol zamietnuť, k ich dôvodom sa však nevyjadril.

Poškodení F.Á. apelovali proti výroku o náhrade škody. Nízka výška nemajetkovej ujmy nezohľadňuje

utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, stratu milovanej osoby, intenzitu zásahu a celkové okolnosti prípadu. Závažnosť ich ujmy sa prejavila v strate najcennejšej hodnoty, vlastného dieťaťa. So synom mali hlboký citový vzťah a výnimočné sociálne väzby. Suma 50 000 eur je výška nemajetkovej ujmy plne zodpovedajúca kritériu základnej spravodlivosti, aj s ohľadom na rozhodovaciu prax súdov v menej závažných veciach. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o náhrade škody a sám zaviazal R., T., E. a A. spoločne a nerozdielne na úhradu nemajetkovej ujmy, každému 50 000 eur.

Poškodená S. napadla výrok o náhrade škody, ktorý považovala za nesprávny z dôvodu neprimeranej výšky nemajetkovej ujmy. Zdôraznila závažnosť nenapraviteľného zásahu trestnej činnosti do jej súkromného a rodinného života. Navrhla rozsudok zrušiť a rozhodnúť o priznaní náhrady škody vo výške 3 922,20 eur a nemajetkovej ujmy 300 000 eur, ktorá splní účel vynahradenia jej utrpenia, alternatívne vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor z dôvodu, že odvolací senát rozhodoval o otázke zaujatosti, napriek tomu, že o nej rozhodol už iný senát najvyššieho súdu, vzniesol námietku zaujatosti proti všetkým členom senátu 4 To najvyššieho súdu pre ich pomer k prejednávanej veci, lebo rozhodol bez znalosti spisu, len na základe odvolania R. a spôsobom odporujúcim zákonu. Nevylúčenie senátu by bolo možné napadnúť až dovoľaním (stanovisko Tpj 11/2017). Hoci dôvodom pre zrušenie rozhodnutia neboli skutkové nedostatky (§ 321 ods. 1 písm. c) Tr. por.), vyjadril sa k nim a vopred si vytvoril názor. Vo vzťahu k predsedovi senátu namietal jeho pomer k sudcom ŠTS, s poukazom na jeho názory prezentované v internetovom rádiu.

Poškodení F.Á. prostredníctvom splnomocnenca JUDr. Daniela Lipšica vzniesli námietku zaujatosti voči JUDr. Štefanovi Harabinovi pre jeho pomer k splnomocnencovi. Odôvodnili ju poukázaním na jeho výroky na adresu ich splnomocnenca v pléne Národnej rady Slovenskej republiky, a na konanie o ochrane osobnosti, v ktorom splnomocnenec vystupuje v pozícii žalobcu proti JUDr. Harabinovi, v súčasnosti v štádiu odvolacieho konania. Splnomocnencovi plnú moc udelili už 30. januára 2017, ale v civilnej veci proti C., ešte pred vyhlásením prvého zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu. Navrhli, aby predseda senátu bol v danej veci postupom podľa § 32 ods. 3 Tr. por. vylúčený.

Najvyšší súd ako súd odvolací sa v prvom rade zaoberal námietkami zaujatosti voči rozhodujúcemu senátu 4 To zo strany prokurátora a poškodených F. a na základe § 32 ods. 6 Tr. por. dospel k záveru, že o týchto námietkach konať nebude.

Podľa Tr. por.

§ 31 ods. 1 z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaopatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

§ 31 ods. 4 námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

§ 32 ods. 6 o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Bezodkladnosť vznesenej námietky zaujatosti zákon bližšie neupravuje, preto je pri posudzovaní tejto otázky nevyhnutné vychádzať vždy z konkrétnych okolností prípadu.

Odvolací súd o námietkach zaujatosti nekonal z dôvodu, že

1/ Proti procesnému postupu a právnomu názoru súdu námietka nie je prípustná.

Prokurátor argumentuje pomerom členov senátu k prejednávanej veci na podklade vysloveného právneho názoru v zrušujúcom uznesení (v zmysle inštrukcií senátu 5 Ndt najvyššieho súdu) a jeho procesného postupu aj v súvislosti s (ne)aplikáciou § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K tomu najvyšší súd uvádza, že aj keď odvolací senát uznesením zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, napadnutý rozsudok zrušil postupom podľa §§ 316 ods. 3 písm. a/, c/, 324, 325 Tr. por. a v odôvodnení svojho uznesenia sa napriek tomu zaoberal skutočnosťami a názormi v ňom uvedenými, ide len o procesný postup súdu bez ohľadu na jeho správnosť alebo nesprávnosť. Zo strany prokurátora preto ide v skutočnosti len o námietku týkajúcu sa procesného postupu súdu.

Nie je relevantné, ktorý právny názor premietnutý do procesného postupu v otázke výslovnej citácie, resp. necitácie ustanovenia § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v enunciiate uznesenia odvolacieho súdu, je správny, vždy ide len o názorovú konfrontáciu v rovine procesného postupu a námietka zaujatosti týkajúca sa procesného postupu nezakladá dôvod v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por., aby sa o nej rozhodovalo.

Rovnako námietka smerujúca separátne iba proti právnemu názoru odvolacieho súdu vyslovenému v zrušujúcom uznesení nie je spôsobilá založiť dôvod zaujatosti odvolacieho senátu, resp. jeho členov, lebo senát súdu, alebo sudca nemôže existovať bez právneho názoru.

O námietke prokurátora podanej v tejto časti preto v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. odvolací senát nemohol konať.

2/ O námietke založenej na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Tr. por. sa nekoná.

Prokurátor námietku zaujatosti proti JUDr. Harabinovi vzniesol aj pre opakovane verejne prezentované postoje k ŠTS, ktorý označuje za fašistický.

Všeobecné sudy v zmysle Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) tvoria jedinú a celistvú sústavu súdnej moci. Nemôže byť dôvodne vznesená námietka zaujatosti proti sudcovi len na základe jeho verejnej kritiky, pokiaľ ide o legislatívnu existenciu iného súdu alebo sudcov tohto súdu. Námietka zaujatosti sa má týkať pomeru k veci, alebo k strane konania či k iným jeho subjektom. Námietka zaujatosti voči sudcovi založená iba na dôvode spočívajúcom v jeho negatívnom názore na legislatívnu existenciu iného súdu alebo sudcov tohto súdu nie je takou skutočnosťou, ktorá by zakladala pomer, ktorý má na mysli vyššie citované ustanovenie ohľadom zaujatosti, a preto ju najvyšší súd nepovažuje za dôvod vymedzený v § 31 ods. 1 Tr. por.

Verejné postoje a názor Harabina k legislatívnej úprave ŠTS, ktorý ju hodnotí ako fašistickú v súvislosti s historickou analógiou v Nemecku za Hitlera, nezakladajú jeho pomer k veci ani ku konkrétnym sudcom.

Odvolací senát preto nekonal ani o prokurátorskej námietke zaujatosti proti členovi senátu Harabinovi.

3/ Námietky prokurátorom ani splnomocnencom poškodených neboli vznesené bez meškania.

Prokurátor na pojednávaní uviedol, že podáva námietku zaujatosti podľa § 31 ods. 1 Tr. por. proti všetkým členom odvolacieho senátu 4 To najvyššieho súdu pre ich pomer k prejednávanej veci a vo vzťahu k Harabinovi aj pre opakovane verejne prezentované postoje k ŠTS, ktorý označuje za fašistický.

Námietka proti členom senátu 4 To nebola vznesená ihneď po tom, ako bolo prokurátorovi doručené uznesenie najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016.

Tvrdenie, že prokurátor nemohol s určitosťou vedieť, že po zrušení a vrátení veci na ŠTS bude proti

ďalšiemu v poradí druhému rozsudku ŠTS podané niektorou z procesných strán odvolanie a že bude opätovne rozhodovať zákonom určený senát 4 To, nemožno akceptovať.

Vzhľadom na nezmieriteľnú názorovú konfrontáciu procesných strán v otázkach dôkaznej a skutkovej situácie bolo absolútne isté a logické, že proti akémukoľvek rozhodnutiu, odsudzujúcemu či oslobodzujúcemu, niektorá z procesných strán odvolanie opätovne podá a prebehne nové odvolacie konanie v senáte 4 To.

Najvyšší súd poukazuje na platnú zásadu rímskeho práva „vigilantibus iura scripta sunt“, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), čiže tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

Analogicky táto zásada platí aj na využívanie zákonných procesných ustanovení prokurátorom v trestnom konaní, lebo v prípade opačnej interpretácie by prokurátor mal možnosť v intenciách Trestného poriadku vznášať obštrukčné, špekulatívne a účelové námietky zaujatosti voči sudcom a úmyselne spôsobovať predlžovanie trestného konania. Nie je vylúčené, ale ani to, že týmto "nebdelym spôsobom" cez uplatňovanie námietok zaujatosti, by mohol z rozhodovania odstrániť v konkrétnej veci aj zákonných sudcov, resp. sudcu, napr. názorového oponenta, ktorý nie je konformný a servilný a bez výhrad neakceptuje každé podanie prokurátora a dožadovať sa pridelenia veci „tomu správne sudcovi“.

Ak nebol prokurátor bdely a námietku zaujatosti nepodal ihneď po doručení uznesenia najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, ale až po návode zo strany senátu 5 Ndt najvyššieho súdu, prítomnom na posledných stranách uznesenia z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017, (v rozpore so zásadou fair trial), nejde o námietku podanú bezodkladne a nemožno o nej aj preto rozhodovať.

Vo vzťahu k nevčasnosti vznesenia námietok zaujatosti najvyšší súd len stručne navyše poukazuje na priebeh hlavného pojednávania hneď v prvý deň, na ktorom boli prítomní aj prokurátor a splnomocnenec poškodených. Obžalovaní sa negatívne vyjadrili ku konajúcemu senátu prvostupňového súdu, prokurátorovi, citovanému rozhodnutiu delegačného senátu najvyššieho súdu s tým, že pošliapali ich právo na spravodlivý proces a R. namietal i zaujatosť voči konajúcemu senátu. V tento deň neboli na hlavnom pojednávaní vykonané žiadne dôkazy, ktoré by akýmkoľvek spôsobom zmenili zistený skutkový stav vo vzťahu k predchádzajúcemu konaniu (oboznámené bolo len stanovisko najvyššieho súdu Tpj 11/2017, hodnotenia a register trestov obžalovaných) a návrhy obžalovaných na doplnenie dokazovania boli všetky odmietnuté.

Najvyšší súd poukazuje v tejto spojitosti na podané ústavné sťažnosti, záverečné reči obžalovaných, ktorí okrem iného vyslovili zaujatosť konajúceho senátu voči ich osobám a už predtým uložené tresty odňatia slobody na doživotie, s výnimkou A. a K., u ktorého bolo upustené od uloženia súhrnného trestu.

Za týchto okolností bolo preto už v prvý deň hlavného pojednávania 19. apríla 2017 nepochybné a isté, že procesné strany znovu podajú voči rozsudku odvolanie, vec bude predložená na prejednanie a rozhodnutie najvyššiemu súdu - senátu 4 To, predsedom ktorého je v zmysle Trestného poriadku a rozvrhu práce najvyššieho súdu platného na rok 2017 JUDr. Harabin.

Prokurátor na člena senátu 4 To Harabina podal osobitne námietku zaujatosti pre pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k ŠTS a k sudcom tohto súdu, ktorých sa úkon priamo týka, pretože opakovane vo vysielaní v internetových rádiách Slobodný vysielateľ 4. júna 2016, 23. februára a 9. marca 2017, Infovojna 8. marca a 2. mája 2017, ktoré sú voľne dostupné aj cez YouTube kanál, označil Špecializovaný trestný súd za fašistický, a jeho sudcov za skorumpovaných štátnou mocou. Poukázal

na ilustráciu na niektoré výroky : „...špeciálny súd nevznikol preto, aby bojoval s korupciou, vznikol preto aby zastrašoval názorových a politických oponentov, presne ako Hitler, preto vznikol, kto bude kopírovať Hitlera, len tí, ktorým sú blízke fašistické názory...“, „...utekali pred disciplinárnymi konaniami, kto sa prihlásil, toho zobrali, musíte chápať, čo sú to za ľudia...“.

Táto námietka proti Harabinovi nebola vznesená ihneď po tom, ako sa prokurátor Kysel dozvedel o skutočnosti, že je členom senátu 4 To, do ktorého rozhodovacej pôsobnosti napadla ním dozorovaná vec.

Minimálne od 21. decembra 2016 prokurátor o tejto skutočnosti už vedel (predseda senátu najvyššieho súdu Harabin, ešte pred prvým rozhodnutím v odvolacom konaní 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, žiadal od Generálnej prokuratúry SR osobitným podaním zo 16. decembra 2016 zistiť trestné veci týkajúce sa V. K., T. D., V. K., V. T., F. M., Q. W., T. D., H. R., V. Q., vo vzťahu ku konkrétnym vzneseniam obvinení u týchto osôb so špecifikáciou skutkov a ich právnej kvalifikácie, štádiom každého konania a jeho výsledok, u Q. A. jeho vystupovanie v trestných konaniach v pozícii obvineného i svedka osobitne viažucich sa ku skutkom vraždy, v ktorých sa priznáva, u J. R. žiadal preveriť tvrdenie o priznaní účasti na vraždách C. a A. a na pokuse vraždy S.).

Prokurátor v námietke zaujatosti sám uvádza, že z obsahu vysielania Slobodného vysieláča už 4. júna 2016 vedel o názoroch Harabina (že ŠTS považuje za fašistický) a i napriek tomu nevzniesol proti nemu námietku zaujatosti z tohto dôvodu už v čase od 21. decembra 2016 do 6. februára 2017 v rámci rozhodovania v prvom odvolacom konaní pod sp. zn. 4 To 6/2016.

Ak by verejne prejavovaný kritický názor sudcu Harabina o legislatívnej existencii iného súdu alebo sudcov tohto súdu mal byť reálnym dôvodom námietky a následného vylúčenia z rozhodovacieho procesu, nevysvetliteľným na strane prokurátora potom nepochybne zostáva, prečo tú istú námietku minimálne od 4. júna 2016 nevzniesol špeciálny prokurátor v rámci monokratického princípu fungovania prokuratúry aj vo všetkých ostatných trestných veciach, v ktorých na prvom stupni rozhodoval ŠTS a v apelačnom konaní po dátume 4. júna 2016 senát najvyššieho súdu s účasťou Harabina.

Účelové a obštrukčné námietky prokurátora Kysela proti Harabinovi preto vyznievajú bizarne a typicky špekulatívne s cieľom vyberať si jemu „vhodných a správnych sudcov najvyššieho súdu“ na kauzy, ktoré dozoruje.

Prokurátor v písomnom zdôvodnení námietky zaujatosti na str. 2 najprv konštatuje, že odvolací senát rozhodol bez znalosti spisu, lebo sa nevyjadril k rozhodnutiu najvyššieho súdu z 12. januára 2016, sp. zn. 2 Tost 2/2016 (čo je zjavná lož preukázaná podrobnými dôvodmi o zaujatosti sudcov na str. 98-107 uznesenia zo 6. februára 2017), a na stranách 3-5 naopak paradoxne vytýka súdu, že až veľmi rozsiahlo a veľmi konkrétne sa zaoberal v písomnom zrušujúcom uznesení jeho odôvodnením.

Obštrukčné námietky prokurátora, zastupujúceho v trestnom konaní štát, nemajú základ v ustanoveniach Trestného poriadku a paradoxne smerujú iba k predĺžovaniu konania v prospech obžalovaných. Prokurátor v tomto smere nepochopiteľne napodobňuje prax niektorých advokátov zastupujúcich mafiánov.

Námietka splnomocnenca poškodených F.Á. JUDr. Lipšica voči predsedovi senátu 4 To JUDr. Harabinovi pre jeho pomer k splnomocnencovi poškodených F. bola podaná 20. apríla 2017 a bola odôvodnená tým, že predseda senátu 4. septembra 2008 adresoval v pléne Národnej rady Slovenskej republiky ako minister spravodlivosti poslancovi Lipšicovi vetu: „Pôjdeš do basy, Ty hajzel“. O tejto námietke zaujatosti odvolací senát nerozhodoval v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por., lebo ju splnomocnenec nepodal bezodkladne, ihneď po prevzatí zastupovania poškodených F. 28. marca 2017.

Aj v tomto prípade argument, že splnomocnenec poškodených nemohol s určitosťou vedieť, že po zrušení a vrátení veci na ŠTS bude proti ďalšiemu v poradí druhému rozsudku ŠTS podané niektorou z

procesných strán odvolanie a že bude opätovne rozhodovať senát 4 To, nemožno taktiež akceptovať. I tu platí, že vzhľadom na nezmieriteľnú názorovú konfrontáciu procesných strán v otázkach dôkaznej a skutkovej situácie a na skôr opísané okolnosti prípadu bolo absolútne isté, že proti akémukoľvek rozhodnutiu, odsudzujúcemu či oslobodzujúcemu podá niektorá z procesných strán odvolanie a vec bude opätovne predložená najvyššiemu súdu - senátu 4 To.

Rovnako vo vzťahu k splnomocnencovi poškodených platí zásada rímskeho práva „vigilantibus iura scripta sunt“, že „práva patria len bdelým (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), čiže tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

Akceptovanie opačnej interpretácie by viedlo k tomu, že poškodený by mal možnosť v intenciách Trestného poriadku vznášať obštrukčné, špekulatívne a účelové námietky zaujatosti voči sudcom a úmyselne spôsobovať predlžovanie trestného konania a aj možnosť odstránenia pre neho nepohodlného sudcu z rozhodovania.

Ak nebol splnomocnenec poškodených bdelý a námietku zaujatosti nepodal ihneď, najneskôr po prevzatí zastupovania v tejto trestnej veci 28. marca 2017, nejde o námietku podanú bezodkladne a nemožno o nej rozhodovať. Argument, že právne zastupovanie poškodených splnomocnenec prevzal 30. januára 2017, pritom neobstojí, pretože táto plná moc bola udelená v inej - civilnej veci a týkala sa Ing. V. C., ktorý v konaní už nevystupuje ako obžalovaný. Navyše z obsahu spisu vyplýva, že v rámci cenzúry korešpondencie bol v novembri 2016 F. zaslaný prípis predsedom senátu Harabinom. Informácia o tom, kto vo veci bude rozhodovať, preto bola poškodeným už od tohto dátumu známa a je vysoko pravdepodobné, že bola Lipšicovi odovzdaná už pri preberaní právneho zastupovania 30. januára 2017.

Ide o zjavnú obštrukciu advokáta. Takáto praktika nie je v praxi advokátov neznáma. Spravidla obžalovaní po tom, ako zistia, ktorému sudcovi napadla ich vec, a chcú ho vymeniť „za iného, pre nich vhodnejšieho“ sudcu, hľadajú vhodného advokáta, ktorý sa s príslušným a zákonným sudcom otvorene neznášajú. Obžalovaný takého advokáta ako obhajcu splnomocní, pričom jedinou jeho úlohou je vznesenie námietky zaujatosti, ktorej je občas vyhovené pre antipatiu medzi konkrétnym sudcom a obhajcom obžalovaného. Ak by bol Lipšic splnomocnencom poškodených od začiatku konania pred súdom a nevedel by, komu táto vec napadne v odvolacom konaní, nebolo by možné tieto podozrenia posudzovať ako účelovú obštrukciu splnomocnenca poškodených. Prevzatie právneho zastupovania až po tom a napriek tomu, že vedel, kto je predsedom odvolacieho senátu na najvyššom súde, účelovosť procesnej obštrukcie umocňuje, a preto takýto postup nemôže požívať právnu ochranu. SAK vydáva Zbierky disciplinárnych rozhodnutí vydaných proti advokátom, účelom ktorých je vystríhať advokátov pred páchaním skutkov, ktoré sú v rozpore so stavovskými predpismi. Nie je vylúčené, že toto konanie splnomocnenca poškodených by mohlo napĺňať skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia (napr. konanie, ktorým spôsobil priesťahy v súdnom konaní, keď prebral zastupovanie klienta tesne pred pojednávaním súdu a špekulačne z dôvodu nedostatku času na prípravu požiadal o odročenie pojednávania).

Konanie Lipšica možno označiť nielen za obštrukčné, ale aj zavádzajúce, neprofesionálne a dokonca priamo finančne zbytočne zaťažujúce poškodených. Hneď po vynesení rozsudku 20. apríla 2017 ako advokát (osoba znalá práva) totiž musel vedieť, resp. mal vedieť, že odvolanie nemôže byť úspešné s ohľadom na zásadu zákazu reformatio in peius, ktorá sa vzťahuje aj na výrok o náhrade škody.

Odvolací súd v spojitosti s touto zásadou poukazuje na judikatúru Ústavného súdu, v ktorej uviedol (uznesenie Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 392/2010 z 19. októbra 2010, nález Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 110/2012 z 3. októbra 2012, uznesenie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 163/2012 z 25. októbra 2011), že sa stotožňuje aj s judikatúrou Ústavného súdu Českej republiky (I. ÚS 670/2005) a všeobecných súdov pôsobiacich v Českej republike v trestných veciach, z ktorej vyplýva, že „Za zmenu

rozhodnutia v neprospech obvineného možno považovať akúkoľvek zmenu a v ktoromkoľvek výroku, pokiaľ zhoršuje postavenie obvineného a priamo sa ho dotýka...“ (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 5 Tz 57/98 z 1. júla 1998, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 6 Tdo 1088/2002 z 15. januára 2003, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 6 Tdo 535/2008 z 22. mája 2008), alebo hovorí o tom, že „zákaz reformatio in peius“... tiež znamená, že „sudcovi (súdu), ktorý prejednáva odvolanie, nie je dovolené zmeniť rozhodnutie prvostupňového súdu k horšiemu, inak by sa totiž právo na podanie opravného prostriedku stalo do značnej miery formálnym, kedy síce určité osoby by mali právo podávať opravné prostriedky, ale z obavy, že toto právo by sa mohlo obrátiť proti nim, by ho radšej nevykonávali“, ktorá (judikatúra) je v súlade s právnou teóriou (Šámal, P.: K úprave trestného procesu v rokoch normalizácie alebo Vývoj práva v Československu v rokoch 1945 -1989, Praha: Karolinum, 2004. s. 328).

Zákaz reformatio in peius je potrebné chápať nielen z pohľadu následkov trestnoprávnej zodpovednosti, ale nevyhnutne ho interpretovať podstatne širšie. Za zmenu k horšiemu v neprospech obvineného je potom nutné považovať akúkoľvek zmenu a v ktoromkoľvek výroku (o vine - v skutkovej vete, jej právnom posúdení, o treste - použitie všetkých ustanovení pri ukladaní trestu, o ochrannom opatrení a o škode), pokiaľ zhoršuje postavenie obvineného a priamo sa ho dotýka, bez ohľadu na to, o ktorej otázke z tých, o ktorých sa v trestnom konaní rozhoduje, bolo v danom prípade rozhodované. Týka sa to aj zrejmych nezákonností v týchto výrokoch, ktoré by bolo možné napraviť iba v prípade, ak by opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený v neprospech obvineného.

Extenzívna aplikácia zákazu reformatio in peius musí byť spôsobená i zrejším faktom, že posledným arbitrom toho, čo je, či nie je na jeho prospech, musí byť zásadne obvinený, nie súd, ktorý je nepochybne pri úvahe, či nejaká zmena obvinenému prospieva, či vôbec nie, vedený i vlastnými hodnotovými predstavami.

V smere uplatňovania zásady zákazu reformatio in peius najvyšší súd v stanovisku trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 102/2010 zo 6. decembra 2010 a v uznesení z 24. marca 2011, sp. zn. 1 Tdo V 19/2011, konštatoval vo vzťahu k rozsahu uplatňovania tejto zásady, že zmena k horšiemu môže nastať v skutkových zisteniach, použitej právnej kvalifikácii (napr. namiesto odseku 4 sa použije odsek 5, hoci ide o rovnakú trestnú sadzbu, ale vyšší odsek je pre obvineného napriek tomu prísnejší, lebo to môže mať dopad na podmienené prepustenie a podobne), druhu a výmere trestu, vo výroku o ochrannom opatrení, ako aj vo výroku o náhrade škody, pričom takto široko koncipovaný zákaz zmeny k horšiemu platí aj pre konanie o odvolaní.

Z toho vyplýva, že zákaz reformatio in peius sa neobmedzuje len na výrok o treste, ale na akúkoľvek zmenu rozhodnutia, ktorou by sa zhoršovalo postavenie obžalovaného.

Splnomocnenc Lipšic bol povinný poškodených, jeho klientov, upozorniť na skutočnosť, že vzhľadom k existujúcemu stavu (v prvom odvolacom konaní poškodení ani prokurátor v ich prospech proti výroku o nepriznaní nemajetkovej ujmy nad 10 000 eur nepodali odvolanie), v plnom rozsahu platí citovaná zásada a výsledok konania o ich opravnom prostriedku pre nich nemôže byť úspešný ani v rozsahu jedného eura nad rámec im priznanej nemajetkovej ujmy po 10 000 eur prvostupňovým rozsudkom. Nemal neúčelne prevzaté právne zastupovanie zbytočne na neprospech poškodených ešte navyše finančne zaťažovať i podávaním dopredu zjavne neúspešného odvolania. Ak tak urobil z nevedomosti, svedčí to o jeho nekompetentnosti zastupovať klienta tak, aby chránil a presadzoval jeho práva a záujmy a postupoval s odbornou starostlivosťou (§ 18 ods. 1, 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii). Ak konal úmyselne s cieľom neprípustne dosiahnuť odňatie veci zákonnému sudcovi prostredníctvom námietky zaujatosti, aj to zakladá dôvod na vyvodenie zodpovednosti.

V prípade kvalifikovaného prístupu splnomocnenca poškodených mal ich právne zastupovanie odmietnuť. S vysvetlením dôvodov neprevzatia zastupovania vo veci, v ktorej advokát vopred vie, že sudca je proti nemu zaujatý, mal splnomocnenc zastupovanie poškodených odmietnuť a to v záujme ich práv.

Základom súdництва má byť nezávislosť súdu a nezaujatosť sudcov. Sudca má byť arbitrom konkrétneho sporu (v trestnom konaní medzi štátom, zastúpeným prokurátorom, a medzi obžalovaným), pričom ak by bol k niektorej strane zaujatý pozitívne alebo negatívne, zakladá to dôvod na jeho vylúčenie.

U splnomocnenca poškodených sa analogické správanie v smere neprevzatia zastupovania poškodených malo prejavíť aj vo vzťahu k sudcovi ŠTS Hrubalovi, členovi senátu v konaní na prvom stupni, lebo obaja verejne viackrát prezentovali vrele osobné priateľstvo, čo je na Slovensku nesporná notorieta.

Najvyšší súd na podklade odvolaní konštatoval, že ich podali osoby oprávnené a včas. Napadnutý rozsudok preskúmal a zistil, že tento je v podstate identický ako predchádzajúci z 30. marca 2016. Z obsahu spisu vyplýva aj to, že vo veci nebolo vykonané dokazovanie nariadené odvolacím senátom v uznesení zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie len formálne v obmedzenom rozsahu, pričom išlo o dôkazy bez vplyvu na skutkový stav týkajúci sa merita veci v zmysle zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorého závery neboli rešpektované.

Odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa predovšetkým k viazanosti právnym názorom odvolacieho senátu vysloveným v uznesení zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, senátom špecializovaného trestného súdu v zložení Šutka, Hrubala, Giertli.

Podľa § 2 ods. 16 Tr. por. v trestnom konaní pred súdom rozhoduje senát, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie. Predseda senátu, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie rozhodujú sami, ak to zákon výslovne ustanovuje.

Podľa § 315 ods. 1 veta druhá Tr. por. o odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Aj keď najvyšší súd ako súd odvolací uznesením zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, rozhodol podľa § 316 ods. 3 Tr. por., uvedené ustanovenie mu nezakazuje, aby sa zaoberal aj skutkovými a právnymi otázkami prejednávanej veci. Ak tak odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia urobil, dôvody svojho postupu v ňom podrobne vysvetlil a na str. 111 zhrnul, že tak postupoval v záujme neopakovania viacerých zistených závažných pochybení v konaní prvostupňového súdu, s cieľom zrýchlenia a nepredlžovania konania. V prípade ich opakovania, ak by cez odvolacie konanie neboli odstránené, by totiž mohli odôvodňovať podanie dovolania obvinenými pre niektorý z dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto otázke odvolací súd bol povinný postupovať v intenciách čl. 6 Dohovoru, podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

V súvislosti s viazanosťou právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení na umocnenie správnosti jeho záverov odvolací senát poukazuje i na rozsudok ESĽP zo 4. apríla 2017, č. 2742/12, Matanović proti Chorvátsku, podľa ktorého ak v právnych poriadkoch, v ktorých vyšetrovacie orgány sú povinné vziať do úvahy skutočností nasvedčujúce tak v neprospech, ako aj v prospech obvineného, nemôže byť v súlade s požiadavkou čl. 6 ods. 1 Dohovoru systém, kedy vyšetrovacie orgány samé vyhodnocujú, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné, bez toho, aby tu boli akékoľvek záruky na právo obhajoby, čl. 6 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní, v zmysle ktorého členské štáty zabezpečia, aby dôkazné bremeno pri zisťovaní viny podozrivých a obvinených osôb spočívalo na prokuratúre. Tým nie je dotknutá povinnosť sudcu ani príslušného súdu

hľadať usvedčujúce aj oslobodzujúce dôkazy ani právo obhajoby predkladať dôkazy v súlade s platným vnútroštátnym právom,
hodnotiacu správu Európskej komisie o jednotlivých členských krajinách za rok 2016 vo vzťahu k Slovensku z februára 2017, podľa ktorej prokuratúra priveľa prípadov rieši netransparentne takzvanými dohodami o vine a treste,
nález Ústavného súdu Českej republiky zo 17. marca 2016, sp. zn. IV. ÚS 3073/15, podľa ktorého kasačné rozhodnutie je treba čítať starostlivo, i „medzi riadkami“, a riadiť sa ním nielen formálne, ale predovšetkým materiálne, a detailne sa vysporiadať so všetkým, čo nadriadený súd naznačil. Opačný postup, pokiaľ sa zaviazaný súd snaží za každú cenu obhájiť svoj pôvodný verdikt, je prejavom neprípustnej svojvôle znamenajúcej porušenie ústavne zaručeného práva na spravodlivý proces.

Sudcovia Šutka, Hrubala a Giertli, pokiaľ ignorovali povinnosť uloženú im v ustanovení § 327 ods. 1 Tr. por. zjavne postupovali svojvoľne. Opakovane vo výrokových častiach predchádzajúcich rozsudkov uvádzali mená, priezviská, prezývky a funkcie osôb, ktorí v tých veciach ako obžalovaní nevystupovali a nerešpektovali ani právny názor odvolacieho súdu.

Uznesením zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, najvyšší súd (ako súd odvolací) v danej trestnej veci o odvolaniach obžalovaných (okrem A., ktorý nepodal odvolanie), prokurátora a poškodenej proti rozsudku ŠTS Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, z 30. marca 2016, sp. zn. BB-3T 32/2014, rozhodol tak, že podľa §§ 316 ods. 3 písm. a/, c/, 324 Tr. por. napadnutý rozsudok, mimo oslobodzujúcej časti týkajúcej sa obžalovaného V. A., zrušil v celom rozsahu a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Podľa § 325 Tr. por. zároveň nariadil, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho vyhlásenia a nebolo možné ho už napadnúť riadnym, ani mimoriadnym opravným prostriedkom.

Uznesením z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017, najvyšší súd (ako súd delegačný) v posudzovanej trestnej veci o návrhu predsedu ŠTS v Pezinku z 21. februára 2017 na odňatie a prikázanie veci inému súdu podľa § 23 Tr. por. rozhodol tak, že :

I. Sudcovia JUDr. Jozef Šutka, JUDr. Ján Giertli a JUDr. Ján Hrubala, členovia senátu 3T Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obžalovanému T. R. a spol. vedenej pod sp. zn. BB-3T/32/2014.

II. Trestná vec obžalovaného T. R. a spol. vedená pod sp. zn. BB-3T/32/2014 sa Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, neodníma.

V zmysle návrhu predsedu ŠTS bol delegačný súd oprávnený rozhodnúť výlučne o návrhu predsedu ŠTS na delegáciu veci Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

V zmysle Ústavy čl.

1 ods. 1 Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo,

2 ods. 2 štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon,

7 ods. 5 medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonáme nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonom,

154c ods. 1 medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd,

46 ods. 1 každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným, postupom svojho práva na nezávislom a

neustrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, 47 ods. 3 všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní,

48 ods. 1 nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má pravo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

.....

V zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ak súdom uvedeným v odseku 1 je Špecializovaný trestný súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa sa rozumie krajský súd podľa osobitného predpisu. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia návrh strany na odňatie a prikázanie veci nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania, ak podľa súdu návrh neobsahuje dôležitý dôvod podľa odseku 1. O návrhu strany, ktorý je založený na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté, sa nekoná.

Podľa § 91 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak nie je na Špecializovanom trestnom súde ustanovený senát alebo ak z iného dôvodu nemôže Špecializovaný trestný súd vykonávať svoju právomoc podľa tohto zákona alebo osobitného zákona, vykonáva ju Krajský súd v Banskej Bystrici; senát krajského súdu sa v takom prípade skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu.

Bez zákonom danej kompetencie delegačný senát najvyššieho súdu (t.j. nie senát odvolací), napriek návrhu predsedu ŠTS v zmysle § 23 Tr. por., výrokom v bode I. rozhodol o nevyklúčení sudcov súdu prvého stupňa z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci, t. j. o otázke upravenej v ustanovení § 31 Tr. por., hoci v intenciách Trestného poriadku nešlo o senát nadriadený odvolaciemu senátu najvyššieho súdu 4 To, ktorého rozhodnutie zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, bolo právoplatné a pre súd prvého stupňa právne záväzné a ktorým predtým už právoplatne a procesne nezvratiteľným spôsobom rozhodol o vylúčení týchto sudcov.

Z týchto dôvodov delegačný senát nebol oprávnený rozhodovať už o právoplatne vyriešenej otázke vylúčenia sudcov súdu prvého stupňa z vykonávania úkonov trestného konania postupom uvedeným v bode I výroku rozhodnutia z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017.

Okrem konania ultra vires, lebo napriek predchádzajúcemu rozhodnutiu odvolacieho senátu, sp. zn. 4 To 6/2016, ktorý s konečnou platnosťou procesne nezvratiteľným spôsobom rozhodol o povinnosti vec prerokovať v inom zložení senátu, svojvoľne bez zákonného podkladu jeho rozhodnutie znegoval a rozhodol diametrálne odlišne, v dôsledku čoho odoprel ústavné práva obžalovaných na zákonného sudcu, postupoval i v rozpore so zásadou ultra petitem, lebo nad rámec návrhu predsedu ŠTS, ktorým bol delegačný senát viazaný, rozhodol o nevyklúčení už predtým vylúčených sudcov konkrétneho senátu ŠTS.

Podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní

čl. 2 ods. 1 táto smernica sa vzťahuje na akékoľvek osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená právoplatné rozhodnutie o otázke, či podozrivá alebo obvinená osoba spáchala trestný čin, vrátane prípadného vynesenia rozsudku a rozhodnutia o opravnom prostriedku,

čl. 6 ods. 1 členské štáty zabezpečia, aby podozrivým alebo obvineným osobám boli poskytnuté informácie o trestnom čine, zo spáchania ktorého sú podozrivé alebo obvinené. Tieto informácie sa poskytnú bezodkladne v takom rozsahu, aký je potrebný na zaručenie spravodlivého konania a účinné uplatnenie práva na obhajobu,

ods. 4 členské štáty zabezpečia, aby podozrivé alebo obvinené osoby boli bezodkladne informované o akýchkoľvek zmenách, ktoré sa týkajú informácií, ktoré im boli poskytnuté v súlade s týmto článkom, ak je to potrebné na zaručenie spravodlivého konania,

čl. 10 nič v tejto smernici sa nesmie vykladať ako obmedzenie alebo odchýlka od akýchkoľvek práv alebo procesných záruk, ktoré sú zaručené podľa charty, EDĽP, ostatných relevantných ustanovení medzinárodného práva alebo podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek z členských štátov, ktoré poskytujú vyššiu úroveň ochrany.

Delegačný súd postupoval zjavne aj v rozpore s obsahom čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 4 a čl. 10 spomínanej Smernice 2012/13/EÚ z 22. mája 2012, ktorá je právne záväzná pre Slovenskú republiku (čl. 7 ods. 5 Ústavy), keď pred rozhodnutím neposkytol dotknutým osobám informáciu, že ide opätovne rozhodovať o už právoplatne a s konečnou platnosťou procesne nezvratiteľným spôsobom vylúčených sudcov, o ich nevyhlásení z vykonávania úkonov v trestnej veci obžalovaného T. R. a spol., aby sa mohli k tomu vyjadriť, a tým im odoprel aj právo na spravodlivé súdne konanie a právo na obhajobu.

Delegačný senát 5 Ndt v rozhodnutí porušil ultra vires aj základné zásady práva, najmä právo na predvídateľnosť súdneho rozhodnutia, keď na str. 51, 52 uznesenia uvádza, že napriek explicitnej dikcii § 327 ods. 1 Tr. por. prvostupňový súd nemá byť po zrušení jeho pôvodného rozsudku viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Ani toto netvorilo a nemohlo tvoriť meritum rozhodovania v uznesení 5 Ndt 3/2017, ktorým malo byť výlučne rozhodnutie o návrhu na odňatie a prikázanie veci a nie negovanie a revidovanie právnych záverov odvolacieho súdu. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 Ústavy i nález PL. ÚS 36/95 z 3. apríla 1996), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Predvídateľné je pritom také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami.

Ústavný súd viackrát v judikatúre zdôraznil povinnosť orgánov verejnej moci, vrátane súdov, interpretovať a aplikovať právo z pohľadu ochrany základných práv a slobôd, z čoho pre ne vyplýva povinnosť interpretovať jednotlivé ustanovenia podústavného práva z pohľadu účelu a zmyslu ochrany Ústavou zaručených práv a slobôd. Ústavný súd zasahuje do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a chráni základné práva až vtedy, keď tieto práva nechránia všeobecné súdy.

Nezákonný a svojvoľný postup delegačného senátu najvyššieho súdu, ktorý nebol v pozícii súdu nadriadeného odvolaciemu senátu, navyše vyplýva i z toho, že si pred rozhodnutím, sp. zn. 5 Ndt 3/2017 (9. marec 2017), v bode I výroku, nezabezpečil vyjadrenia sudcov Šutku, Hrubalu a Giertliho, ale aj ostatných sudcov tohto súdu, o tom, či sa cítia zaujatí v tejto veci.

Najvyšší súd navyše v uznesení z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017, (str. 51-52) v rámci rozhodovacieho procesu, poskytoval i právne poradenstvo prokurátorovi, ktorému nepriamo radil, aby v nasledujúcom odvolacom konaní namietol zaujatosť odvolacieho senátu 4 To najvyššieho súdu s tým, že dokonca prejedlikoval úspešnosť takej námietky (čím porušil i základné právo na rovnosť strán v súdnom konaní a zásadu kontradiktórnosti konania). Skutočnosť, že prokurátor 20. apríla 2017 aj podal proti senátu 4 To námietku zaujatosti v intenciách návodu senátom 5 Ndt najvyššieho súdu, iba preukazuje to, že tento senát podal prokurátorovi rady, ktoré tento aj dôsledne využil (poskytol i sp. zn. II. ÚS 44/2013 a dátum vydania rozhodnutia Ústavného súdu, ktorým má prokurátor pri námietke zaujatosti argumentovať, čo sa premietlo na str. 3 písomnej námietky prokurátora). Sudcovia senátu 5 Ndt najvyššieho súdu tým nepochybne prestali byť nestranní, lebo pomáhali prokurátorovi právnym poradenstvom.

Nestranný súd i v intenciách spravodlivého procesu nesmie vystupovať ako pomocník prokurátora.

Obsah citovaného uznesenia Ústavného súdu z 24. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 44/2013, sa týkal iných okolností, než existujú v prerokúvanej veci, a navyše potvrdzuje skôr právny názor apelačného senátu vyslovený už v prvom zrušujúcom rozhodnutí.

Obžalovaný R., namietal zaujatosť senátu súdu prvého stupňa už v pôvodnom konaní a námietky

ktorého boli označené za neopodstatnené (str. 38 - 44 uznesenia delegačného senátu), sa v minulosti obrátil aj na Ústavný súd, ktorý v rámci rozhodnutia o jeho ústavnej sťažnosti uviedol, že je v kompetencii práve odvolacieho senátu najvyššieho súdu, aby vyhodnotil námietky sťažovateľa R. proti senátu 3T na súde prvého stupňa. Následne odvolací senát 6. februára 2017 uznesením, sp. zn. 4 To 6/2016, o tom rozhodol a aj vyjadril právny názor v otázke nezákonnosti senátu na súde prvého stupňa, toto rozhodnutie však delegačný senát bez opory v zákone absolútne znegoval.

V odôvodnení uznesenia z 8. júna 2015, sp. zn. I. ÚS 381/2016-13, ktorým ústavnú sťažnosť R. pre nedostatok právomoci Ústavný súd odmietol na jej prerokovanie a rozhodnutie, okrem iného poukázal aj na to, že zaujatosť senátu by mal posudzovať práve odvolací senát :

„9.Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (IV. ÚS 133/09, I. ÚS 341/09). Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (III. ÚS 149/04). Inými slovami, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je nástrojom ochrany základných práv nastupujúcich po vyčerpaní všetkých dostupných prostriedkov ochrany práv uplatniteľných v súlade so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (IV. ÚS 62/08, I. ÚS 279/09).

10. Ústavný súd ... opakovane zdôraznil, že trestné konanie ... je procesom, v ktorom sa ... môžu ... naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu

11. Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby. O podstatnú chybu konania ide aj vtedy, ak sa na konaní zúčastnil orgán, ktorý bol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v danej veci (§ 31 Tr. por.). Obžalovaný môže navyše napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním, ak sa domnieva, že v jeho veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (§§ 317 ods. 1, 369 ods. 2 písm. b), 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. m. m. I. ÚS 278/2009, I. ÚS 279/2009, IV. ÚS 234/2011, I. ÚS 309/2015).

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bude mať v ďalších štádiách trestného konania k dispozícii právne prostriedky na účinnú obranu ním označených práv, o ktorých po ich uplatnení budú nielen oprávnené, ale aj povinné rozhodnúť vecne príslušné všeobecné súdy. Za týchto okolností by prijatie sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie bolo v rozpore s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Inými slovami, nevyužitie niektorej z možností ochrany označeného práva nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.“.

Okrem Ústavným súdom konštatovanej možnosti domáhať sa opätovného preskúmania predmetnej otázky, ako aj povinnosti odvolacieho súdu zaoberať sa v konaní o odvolaní otázkou zaujatosti senátu 3 T prvostupňového súdu, treba poukázať i na ustanovenie § 317 Tr. por., ktoré pri plnení revíziej povinnosti odvolací súd neviaže len na argumentáciu odvolateľa, ale doslova a explicitne mu prikazuje nad rámec odvolania sa zaoberať i dôvodmi, ktoré (aj keď odvolateľom neuplatnené) zakladajú niektorý z dôvodov dovolania.

Pokiaľ delegačný senát v rozhodnutí z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017, na jednej strane sám uvádza, že daná problematika by zakladala dôvod pre podanie dovolania, nie je prípustné, aby revidoval v merite veci rozhodnutie odvolacieho senátu, ktorému nie je nadriadeným senátom v rámci konania po rozhodnutí o odvolaní.

Nie je možné opomenúť ani to, že pokiaľ by obžalovaný v odvolaní skutočnosť nezákonného zloženia

súdu (§ 371 ods. 1 písm. b) Tr. por.) nenamietal a nepoužil ako odvolací dôvod, tak by pri dikcii ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. neskôr nemohol tento dôvod použiť v dovolacom konaní.

Právu, ale aj povinnosti obžalovaného túto skutočnosť uviesť ako odvolací dôvod, zodpovedá povinnosť odvolacieho senátu sa ňou zaoberať v celej šírke revízneho princípu zakotveného v ustanovení § 317 ods. 1, posledná veta Tr. por. V zmysle § 327 ods. 1 Tr. por. je daná viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu rovná sa senátu, ktorý rozhodoval o odvolaní. Inú viazanosť zákon nepozná. Senát, ktorý rozhoduje o delegácii, nie je odvolacím senátom.

V súvislosti s názorom delegačného senátu premietnutým do rozhodnutia z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017, ktorý skutočnosť, že odvolací senát uznesením zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, rozhodoval opätovne o otázke zaujatosti sudcov prvostupňového súdu (senátu 3T) i napriek tomu, že bolo o nej rozhodované už 30. decembra 2015 senátom 3 T Špecializovaného trestného súdu, ktorého sudcovia sa nevytlúčili z úkonov trestného konania, a na základe sťažnosti obžalovaného R. aj senátom najvyššieho súdu uznesením z 12. januára 2016, sp. zn. 2 Tost 2/2016, ktorý sťažnosť zamietol, považoval aj za porušenie zásady ne bis in idem (nie dvakrát za to isté), treba pripomenúť, že zásada ne bis in idem sa nevzťahuje na procesné rozhodnutia, preto tento postup vyvoláva opodstatnene vážne pochybnosti o jeho spravodlivosti.

Takýto svojvoľný postup senátu 5 Ndt nie je možné akceptovať, lebo vyvoláva nesporné a preukázateľné pochybnosti o spravodlivosti procesu ako takého a mimoriadne znižuje dôveryhodnosť súdnictva ako celku.

Uznesenie senátu 5 Ndt Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017, ako nesúladne s Trestným poriadkom (mal rozhodovať len podľa § 23 Tr. por.) nemohlo byť podkladom pre prijatie Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Tpj 11/2017 z 5. apríla 2017 (ďalej aj „stanovisko“).

Stanovisko zužuje v rozpore s Trestným poriadkom prieskumnú povinnosť odvolacieho senátu, čo je neprípustné. Zákon totiž jednoznačne odvolaciemu súdu ukladá povinnosť preskúmať aj konanie, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo. Ba dokonca je jeho povinnosťou prihliadať aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výklad tohto ustanovenia tak, že z tejto prieskumnej povinnosti sú vyňaté rozhodnutia nadriadeného sťažnostného súdu, ktorými je viazaný aj odvolací súd, sú v priamom rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy.

Zákonnou povinnosťou odvolacieho (ale aj sťažnostného) súdu je preskúmať, okrem iného aj rozhodnutia, ktorými sa rozhodovalo o existencii a predĺžení väzby, ako aj o zaujatosti alebo nezaujatosti sudcu, bez ohľadu na to, či v tomto smere rozhodoval aj nadriadený súd v sťažnostnom konaní. Ide o logický postup, pretože odvolací súd má ďaleko viac dôkazov aj na posúdenie zákonnosti rozhodnutia, napr. o zaujatosti, resp. nezaujatosti sudcu, senátu, ako tomu bolo v prípravnom konaní, keď o námietkach procesných strán rozhodoval prvostupňový súd, prípadne sťažnostný súd. Odvolací súd navyše rozhoduje v merite veci.

Ak by platila v stanovisku zakomponovaná nemožnosť preskúmať právoplatné rozhodnutia o námietkach zaujatosti, potom by to platilo aj pre dovolací a nielen pre odvolací súd a pri dovedení tohto názoru do polohy ad absurdum i pre Ústavný súd. Kontrolná činnosť odvolacieho súdu sa vzťahuje na celé prípravné konanie a nemožno ho judikatúrou alebo stanoviskami zužovať. Ide o atypickú prax obmedzovať prieskumnú povinnosť apelačného súdu bez zákonného podkladu v prospech prokurátora a v neprospech ostaných procesných strán, čo je v spravodlivom procese neprípustné a v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Navyše toto stanovisko, prijaté až po tom, ako bol vo veci vyslovený právny názor odvolacieho súdu a nastali účinky ustanovenia § 327 ods. 1 Tr. por., nebolo spôsobilé vyvolať právne následky vo forme

jeho záväznosti (aj to sui generis) v prerokúvanej veci. Stanovisko môže mať, i keď iba odporúčajúci charakter, ale až od jeho prijatia, t.j. pôsobí pro futuro. Opačný prístup by bol porušením princípov právnej istoty a právnej stability, ako i záväznosti súdnych rozhodnutí.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov na zabezpečenie jednotného výkladu a jednotného používania zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov najvyšší súd zverejňuje súdne rozhodnutia zásadného významu a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Stanovisko trestnoprávneho kolégia bolo vydané nie za účelom, ktorý predpokladá zákon, teda zjednotenia výkladu právnych predpisov v skutkovo obdobných veciach, ktoré ešte len majú byť rozhodnuté, ale za účelom ovplyvnenia postupu zákonných sudcov v prejednávanej veci, ktorá nebola meritorne skončená, preto nie je v súlade s princípmi právneho štátu. Stanovisko kolégia najvyššieho súdu nesmie nahrádzať už vyslovený právny názor zákonného senátu v konkrétnej veci, nakoľko takýmto postupom by mohlo byť okrem iných porušené i právo na zákonného sudcu a zásah do jeho nezávislosti a nestrannosti.

O skutočnosti, že stanovisko Tpj 11/2017 malo citeľne tendenčne zasahovať do ďalšieho rozhodovania v prejednávaní veci a tým i do práv obžalovaných, svedčí aj to, že niektorí obžalovaní, uvedomujúc si túto tendenciu, sa domáhali účasti na zasadnutí trestnoprávneho kolégia, na ktorom stanovisko malo byť prijaté, aby im bola daná možnosť vyjadriť sa a svojimi argumentmi ovplyvniť jeho výsledok. Táto možnosť im však nebola daná.

Odvolací súd po právoplatnom vyslovení svojho právneho názoru v prejednávanej veci preto týmto stanoviskom nemohol byť a ani nebol vo forme odporúčania viazaný.

Vzhľadom na vyjadrené odvolací súd bol povinný v intenciách čl. 2 ods. 2 Ústavy zotrvať na právnych záveroch vyslovených v zrušujúcom rozhodnutí zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, ktoré sú v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a rešpektujú procesné práva obžalovaných predpokladané Trestným poriadkom a okrem iných zásad trestného konania predovšetkým i základný princíp, že na neprávne nemožno založiť právo (ex iniuria ius non oritur).

Podľa § 23 ods. 2 Tr. por. ak súdom uvedeným v odseku 1 je ŠTS, iným súdom toho istého druhu a stupňa sa rozumie krajský súd podľa osobitného predpisu.

V zmysle § 91 zák. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak nie je na ŠTS ustanovený senát alebo ak z iného dôvodu nemôže ŠTS vykonávať svoju právomoc podľa tohto zákona alebo osobitného zákona, vykonáva ju Krajský súd v Banskej Bystrici; senát krajského súdu sa v takom prípade skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu. Ide o špeciálne ustanovenie, ktoré má prednosť pred inými ustanoveniami (analogia aj pri rozhodovaní o návrhu na obnovu konania podľa ustanovenia § 397 ods. 2 Tr. por. upravujúceho príslušnosť samosudcu alebo senátu vo veci konať a rozhodovať).

Už predseda ŠTS po vyslovení záväzného právneho názoru odvolacieho senátu v uznesení zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, a po zistení, že ŠTS nie je schopný zložiť zákonný senát, v intenciách tohto právneho názoru mohol vec priamo postúpiť Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

So zreteľom na vyjadrené najvyšší súd napadnutý rozsudok opätovne zrušil v celom rozsahu a vec prideliť priamo Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako substitučnému súdu v zmysle špeciálnych ustanovení zákona o súdoch. Odvolací súd skôr takto postupovať nemohol, pretože až následne po prvom rozhodnutí sa dozvedel, že ŠTS nie je schopný zložiť senát. Samotný predseda ŠTS požiadal o takýto postup až po rozhodnutí najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, a delegačný senát išiel nezákonne ultra petitem tohto návrhu.

Pre úplnosť treba zdôrazniť, že dôvody zrušenia rozsudku prvostupňového súdu, uvedené v uznesení odvolacieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016 sú naďalej platné a pre prvostupňový súd, nový senát krajského súdu záväzný.

Nerešpektovaním záväzného právneho názoru odvolacieho senátu vysloveného v uznesení zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, senátom ŠTS v zložení Šutka, Hrubala, Giertli a nezákonným a svojvoľným postupom delegačného senátu najvyššieho súdu v zložení Kliment, Szabo, Hatala, pretože tento senát nebol v procesnej pozícii nadriadeného súdu odvolaciemu senátu, sa zbytočne predĺžilo väzobné súdne konanie v danej veci až o päť mesiacov, vyslovene zo subjektívnych dôvodov prítomných na strane uvedených sudcov.

Obžalovaní podľa obžaloby sa mali dopustiť závažnej trestnej činnosti. Odvolací súd obligatórne aj v tomto štádiu konania preskúmal otázku pretrvávania dôvodov väzby a zistil, že tieto u obžalovaných R. a E. sú zákonné a opodstatnené a trvajú i naďalej. Bez zavinenia obžalovaných z tejto uplynulo päť mesiacov v dôsledku skôr vytýkaného postupu po právoplatnom rozhodnutí odvolacieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016.

Pretrvávanie dôvodov väzby u obžalovaných, resp. ich zmenu v zmysle § 79 ods. 2 Tr. por. bude Krajský súd v Banskej Bystrici povinný skúmať aj v ďalšom období ich trestného stíhania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.